

Fordrevne ukrainere i Danmark

Roskilde, 9. april 2024

DRC DANSK
FLYGTNINGE
HJÆLP

Mads Ted Drud-Jensen, Center for Udsatte Flygtninge, DRC Integration

Program

Ukrainere i Danmark – vilkår, status og trivsel

Ukrainernes stemmer – hvad er vigtigt nu og i fremtiden?

Hvad betyder det for vores indsats?

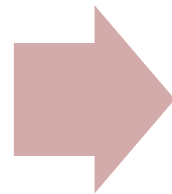
Fordrevne ukrainere i Danmark

- 6 mill. ukrainske flygtninge i Europa.
3,7 mill. internt fordrevne.
- 43.000 fået ophold i DK – flest kvinder og børn
- **Midlertidigt ophold** via særloven gælder frem til 17. marts 2025
- Omfattet af integrationslov med **samme rettigheder og pligter som andre flygtninge** (bolig, danskuddannelse, lav sho-ydelse, beskæftigelse...)

2022 -> 2024

Ukrainerne skal kun være
kortvarigt i Danmark
Ukraine ligner Danmark, så alt
bliver nemt

Ukrainernes ophold i
Danmark bliver langvarigt
Danmark er på nogle områder
meget anderledes end
Ukraine
Ukrainere har samme
udfordringer som andre
flygtninge

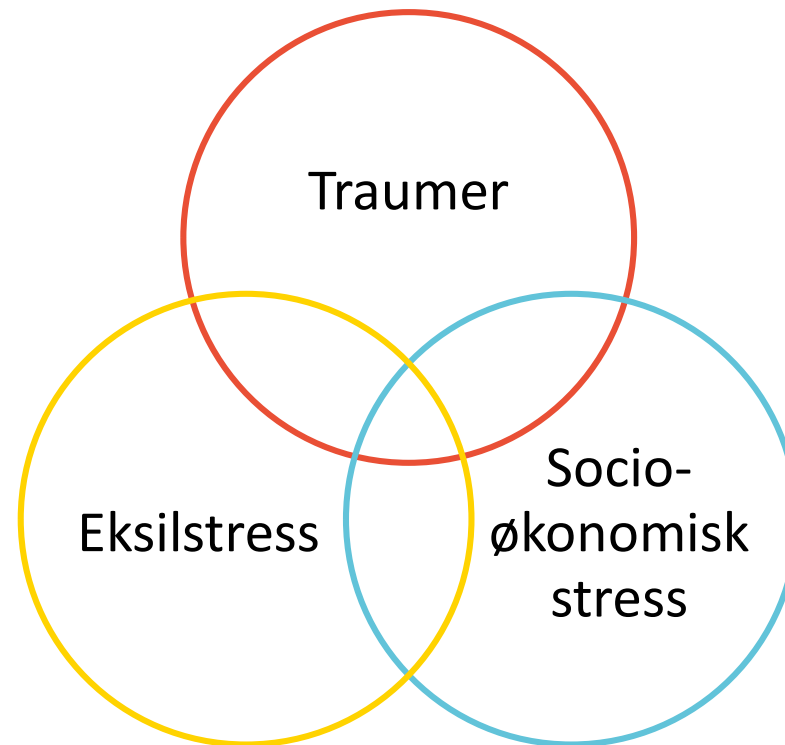
Hvad ved vi om trivsel?

Rapport fra KU/Dignity (data fra forår '23)

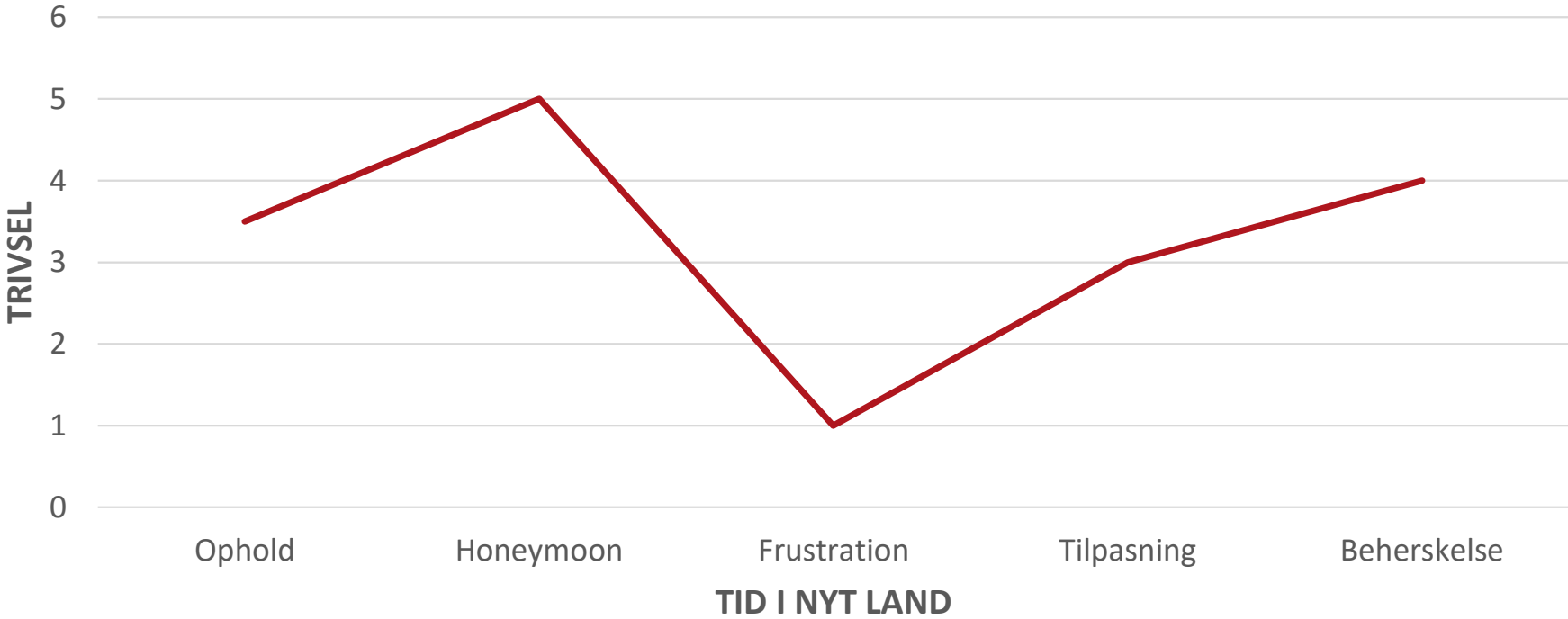
- 42 % været vidne til krigshandlinger
- 25 % rapporterer symptomer svarende til PTSD
- 60 % vil blive i Danmark
- Stor bekymring for familie i Ukraine
- Bekymring vedr. adgang til sundhed i DK
- 13,3% er ofte uønsket alene (øvrige befolkning i DK: 6,3 %)
- Høj grad af tillid

- 54 % i beskæftigelse (andre flygtninge efter 3 år i dk: ca. 40 %)
- 30 % på (lav) sho-ydelse
- Udfordringer med (midlertidig) bolig
- Lav motivation ift. at lære dansk (tyder på det har ændret sig)
- Børn & unge: Meget anderledes institution og skole i DK
- Ældre kan have det (særligt) svært

Ukrainernes udfordringer ligner andre flygtninges

Eksillivets faser

Reflektér

1. Hvad oplever eller fornemmer I fylder mest for de ukrainere, I er i kontakt med, lige nu?
2. Hvordan er jeres erfaringer med ukrainere i jeres indsats?

Ukrainernes stemmer

Panel-samtaler

DRC DANSK
FLYGTNINGE
HJÆLP

Panel-samtaler med ukrainske flygtninge

- 3 panel-samtaler
 - > Kolding (9 deltagere), Aarhus (9 deltagere), Odense (9 deltagere)
 - > 2 med voksne, 1 med unge
 - > Afholdt i januar
- Afholdt på ukrainsk vha. ukrainske kollegaer og tolket til dansk
- Fokus på fremtidsperspektiver, oplevelser i eksil og behov for støtte

Notat: <https://integration.drc.ngo/bliv-klogere/materialer/ukrainernes-stemmer/>

Overordnede indtryk fra paneler

Fremtidsperspektivet – stay or go?

- Pendulet svinger væk fra Ukraine
- Stort behov for stabilitet og for at kunne se en fremtid for sig
- Midlertidighed og usikkerhed er belastende
- Langt overvejende ønske om at blive i Danmark
- At blive anerkendt og set som menneske (ikke bare flygtning)

Stort ønske om at kunne slå rødder, kunne skabe sig og se en fremtid.

Pt. er det svært at se mening og fremtid både i Danmark (pga. midlertidighed) og i Ukraine (pga. kaos, usikkerhed og manglende tro på positive forandringer).

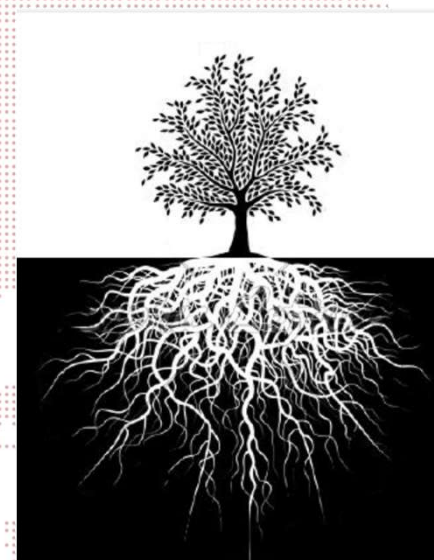
Et par citater fra de voksne

Der er stabilitet i Danmark sammenlignet med, hvad der var og er i Ukraine. Da jeg kom til Danmark, så jeg f.eks., at der stod 1998 på pengesedlen. Det var for mig et tegn på, at der ikke har været kæmpe inflation som i Ukraine, og at der er mere stabilitet i Danmark.

Vi kan bedre lide uddannelsessystemet i Danmark. Her i Danmark virker det som om, at man godt kan lide børnene i skolerne.

Voksen-paneler

- Usikkerheder gør det svært at planlægge
- Behov for stabilitet – hvordan og hvor får man det?
- Geografi (det er aldrig sikkert at have Rusland som nabo)
- Børns sikkerhed, trivsel og fremtid er afgørende
- Levevilkår i Ukraine vs. Danmark
- Savnet ift. Ukraine handler især om det nære
- Ældre deltagere svært ved at se fremtidsperspektiver
- Sprog og arbejde er vigtigt
- At blive anerkendt, kunne bidrage, have en rolle
- Også enkelte oplevelser af at blive set ned på
- Ønsker vej til permanent ophold

Nogle citater fra de unge

Jeg skulle have været læge, det var planen, men det har ændret sig nu. Mine forældre ville have, jeg skulle være læge, men jeg har nu fået øjnene op for, at jeg vil noget andet. Måske være psykolog.

Vi føler lidt pres. Men for mig tænker jeg, at jeg kun er forpligtet overfor mine forældre, ikke mit land. Mit land skal give mig noget, for at jeg har pligt til at forsvare det.

Mine forældre er taget tilbage, og jeg er alene her. Jeg vil blive her, jeg ser ikke min fremtid i Ukraine. Jeg er fra Kharkiv. Det vil være meget svært at finde arbejde der, og alle bygninger er ødelagte, alle uddannelsesinstitutioner er ødelagte.

Unge-panel

- Klart og entydigt ønske om at blive i Danmark
- Ønske om permanent ophold og statsborgerskab
- Har mistet troen på Ukraine de næste mange år
- Hvor kan man udvikle sig, uddanne sig, forfølge sine drømme, rejse?
- Følger online-undervisning fordi forældre siger det
- Vigtigt at lære sprog
- Oplevelse af mere frihed (og mindre utryghed) i Danmark
- Oplever inddragelse i skolen
- Danske unge kan være lidt svære – slang og sprog, trang til planlægning
- Vil ikke skæres over én kam som flygtninge

Undersøgelse om ukrainske børn i skolerne

Interviews med skolefolk og andre kommunale medarbejdere i fem kommuner. Ikke offentliggjort endnu (forventet april 2024).

- Forbedret motivation hos særligt de mindre børn for at lære dansk
- Varierende trivsel hos de ældre børn og unge
- Udfordringer relateret til indslusning i almenundervisningen.
- Møde mellem skolekulturer med større forskellighed end forventet
- Styrket tillid og tilvænning hos forældre
- Manglende handling på alvorlig mistro og diagnoser

Hvad tænker I?

1. Umiddelbare reaktioner på oplæg?
2. Hvad betyder det for vores indsats? Kan vi gøre noget anderledes? Kan vi gøre mere?

Hvad betyder udvikling for vores indsats?

Fokus på at skulle 'hjem'
snart

Ikke motivation for at lære
dansk

Ikke motivation for skole

Ikke fokus på 'integration'
(udover lønnet job)

Ikke obs på integrations-
tilbud som DRC

Større fokus på langvarigt
ophold i DK

Ønske om at lære dansk

Ønske om uddannelse i DK

Behov for netværk og støtte

Større fokus på integration

Usikkerhed fortsat et vilkår

Nyttige links

- Velkommen til Danmark (film): <https://velkommentildanmark.dk/>
 - Oversigt over **DRC Frivilligs aktiviteter på flere sprog** (inkl. ukrainsk): <https://frivillig.drc.ngo/aktiviteter/oversigt-pa-flere-sprog/>
 - Materialer: <https://integration.drc.ngo/bliv-klogere/materialer/>
 - **Center for Udsatte Flygtninge**: <https://integration.drc.ngo/cuf>
 - **Psyko-social telefonlinje** for ukrainere: <https://integration.drc.ngo/bliv-klogere/radgivning/>
 - **MindSpring** for ukrainere: <https://integration.drc.ngo/bliv-klogere/materialer/brochure-om-mindspring-for-ukrainere/>
 - Rapport fra Red Barnet: https://redbarnet.dk/media/9117/ramboell_analyse-af-hvordan-boern-og-familier-paa-flugt-fra-ukraine-oplever-modtagelsen-i-danmark.pdf
 - Rapport om fordrevne ukrainere i Danmark: <https://samf.ku.dk/nyheder/2024/faerre-ukrainske-flygtninge-har-symptomer-paa-posttraumatisk-stress/>
 - Regler om ophold via arbejde eller uddannelse: <https://nyidanmark.dk/>
-

Tak for i dag!
mads.drud-jensen@drc.ngo